

Giáo dục: Tai hại của tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Các quan chức Việt Nam cho rằng các vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục “không nhiều và quy mô không lớn”

Liên quan đến lãnh vực giáo dục ở Việt Nam, vào cuối tháng 5 vừa qua, có một số kiến thu hút sự chú ý của quần chúng: cuộc hội thảo quốc tế về chống tham nhũng tại Hà Nội vào ngày 28 tháng 5.

Cuộc hội thảo do hai đơn vị cùng đứng ra tổ chức: Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam và Quỹ Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) tại Hà Nội.

Độc các bài tường thuật đăng tại trên báo chí Việt Nam về cuộc hội thảo này, chúng ta bắt gặp một số mâu thuẫn khá thú vị: trong khi các quan chức Việt Nam, từ Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và Đào tạo đến Thanh tra Chính phủ đều khẳng định rằng những vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục tại Việt Nam không có gì nghiêm trọng, ý kiến của các chuyên gia của Việt Nam lại ngược lại.

Giáo dục: Tại sao cần tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Ông Rolf Bergman, Đại sứ Thuỵ Điển thì cho “tham nhũng vốn tràn lan”; Đại sứ Úc thì cho biết tham nhũng làm thất thoát khoảng 1-2% tổng GDP mỗi năm của Việt Nam; Đại sứ Thuỵ Sĩ thì nhận nhận mỗi người là theo “chính sách công bằng của Tổ chức minh bạch quốc tế năm 2009, Việt Nam đứng ở 2,77 điểm, đứng thấp hơn không cao trong số 180 nước so sánh.”

Các quan chức Việt Nam, người có lý, cho các vụ tham nhũng trong lãnh vực giáo dục “không nhiều và quy mô không lớn”: “Theo thống kê của Bộ GD&ĐT, từ năm 2006 đến nay có 8 hành vi tham nhũng tại các cơ sở giáo dục thuộc quản lý của Bộ GD&ĐT; 2 hành vi tham nhũng tại các cơ sở thuộc quản lý của Bộ, ngành khác; 13 sở GD&ĐT có phát hiện hành vi tham nhũng tại một số cơ sở do mình quản lý. Những hành vi này đã được phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm.”

Ngoài các số liệu chính thức là không đáng tin nêu trên, một trong các lập luận mà giới chức Việt Nam đưa ra để biện hộ cho nhận định của họ là ngân sách giáo dục, sau khi trừ tiền lương, còn lại rất ít. Mà tiền công phí thì cần để tham nhũng cũng ít.

Thật ra, lập luận như thế hoàn toàn không thuyết phục. Thứ nhất, không có chính sách nào cho thầy ngân sách ít thì tham nhũng ít cả. Đã đành là không có cán bộ nào trong lãnh vực giáo dục có thói quen túi cái máy chức triu đô la như các cán bộ trong lãnh vực dầu mỏ hay xây dựng. Nhưng để dầu mỏ đó không có nghĩa là ngân sách ít thì có ít người tham nhũng. Tham nhũng vài trăm ngàn đô, vài chục ngàn đô, thậm chí, vài ngàn đô thì cũng vẫn là tham nhũng.

Thứ hai, ngân sách giáo dục thường phân tán, nhiều cấp và nhiều trường khác nhau; tính chất phân tán này là để thu tiền nộp cho tham nhũng: mỗi nơi cần xé một ít. Rất khó kiểm soát và kiểm tra.

Thứ ba, nói đến tham nhũng, không thể giới hạn trong số tiền của nhà nước. Vòi vĩnh một cách bất chính tiền bạc của phụ huynh học sinh cũng là tham nhũng. Buôn bán bằng cấp, học vị, học hàm và chức tước trong ngành giáo dục cũng là tham nhũng. Mà khía cạnh này, cần phải để tham nhũng là nhu cầu vô cùng: không có lãnh vực nào có nhu cầu người tham gia như là trong lãnh vực giáo dục.

Việt Nam hiện nay có hơn 22 triệu học sinh. Cần vài hàng trăm ngàn sinh viên để học và học để học. Rồi còn số lượng các giáo viên và giáo sư nữa. Tất cả đều là những nguời cần, dù như thế, cho nên không tham nhũng.

Giáo dục: Tại sao lại có những

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Bởi vậy, tham nhũng trong lãnh vực giáo dục khá phổ biến và cũng khá đa dạng. Theo Tiên sĩ Nguyễn Đình Cå thuåc Viện Dân số và các vấn đề xã hội, Đåi håc Kinh tế Quốc dân, chỉ riêng trong hệ thống giáo dục phổ thông, có đến 9 hình thức tham nhũng khác nhau: “chåy trång (năm 2006, mua vào học trường Phổ thông Trung học Lê Quý Đôn, TP.HCM, mức 2000 USD); chåy điåm (vå chåy điåm 553 triệu đồng ở Bắc Liêu); tham nhũng qua dạy thêm; lạm thu phí giáo dục; đåc quyån xuåt bån sách giáo khoa; tham nhũng trong tuyển dụng, đåb t và luân chuyển giáo viên; rút ruột các công trình xây dựng (kiến tạo hoá trường học phát hiên 14% phòng học gây thất thoát hơn 27 tỷ đồng); xả xåo khi mua thiåt bị dạy học; xả xåo kinh phí đầu án giáo dục.”

Nguyễn Đình Cå chỉ giới hạn ở cấp phổ thông, từ tiểu học đến trung học. Còn ở đåi håc thì sao? Thì chắc chắn cũng đầy tham nhũng. Tham nhũng ở khâu tuyển sinh đến khâu tốt nghiệp.

Muån báo về luận án thành công? Phải có quà cáp cho các giáo sư hướng dẫn đến các giáo sư phụ trách. Nhưng điåu này báo chí trong nước đã nói đến khá nhiều.

Vì thế đây, tôi sẽ kể một lần, năm 1996, nhà phê bình Đỗ Lai Thuý chỉ tôi đến chơi ở nhà giáo sư Trần Quốc Vång. Buổi tối. Hôm đó Giáo sư Trần Quốc Vång vừa mới điåc bå làm chủ nhiệm Khoa Văn hoá học ở trường Đåi håc Quốc gia Hà Nội. Lâu rồi, tôi hoàn toàn không nhớ tối đó chúng tôi nói chuyện gì với nhau.

Mà, thåt ra, nói chuyện cũng không nhiều. Cuộc nói chuyện thông thường xuyên bång tång bå các cú điån thoại gọi đến Trần Quốc Vång. Không biết nhà ông ở bên kia nói gì. Tôi chỉ nghe giọng Trần Quốc Vång gåt lên: “Đå mai tính, mày!” hay “Bây giờ tao đang có khách!” Sau đó, có tiếng gõ cửa. Trần Quốc Vång vừa mở cửa vừa la lớn: “Tao đã nói là tao đang có khách mà! Khách Vì thế kiåu dạy nhé! Về đi!” Thế nhà ông mở cửa ngåi kia vào. Vừa chào hỏi. Và ông nói chuyện. Tôi đáng điåu đến giờ nói điåu có vẻ gì về anh nhåt về bên ông.

Qua câu chuyện của họ, tôi biết họ đang vận động cho các chức vụ trong cái Khoa mới vừa được thành lập. Trần Quốc Vång, tính tình bå bã, vừa gåt gång vừa xua tay. Mời ngåi kia vào nhà. Đỗ Lai Thuý ngåi cầm cúi đåc cuốn sách anh mang theo.

Tôi nhìn mông lung lên kệ sách và mấy bức tranh treo trên tường, nhưng vẫn lặng nghe câu

Giáo dục: Tại sao chúng ta tham nhũng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

chuyên viên tiếp xúc sở tò mò của một tên Việt kiều lén đưa tiền vào nước. Trộm cắp, lúc ở Việt Nam, tôi cũng đã từng đi dây hạc; nhúng, thú thực, tôi hoàn toàn không biết gì về nhúng kiều và nên đưa nó về nhà sau nhúng. Dây hạc ở ngoài quốc gia, tôi lại càng không biết nhúng và nhúng. Tại hôm đó, lén đưa tiền trong túi tôi bị bắt thì nào là “chạy chết”.

Dĩ nhiên, kể lại chuyện trên, tôi không muốn nói Trộm Kiều và Vâng dấn dấn đến tham nhũng. Không. Tuy nhiên tôi không có ý. Tính cách ông không phải là người nhúng. Ông cũng không cần làm nhúng. Điêu làm tôi ngạc nhiên và để lại trong tôi ấn tượng sâu đậm nhất là cách thực hiện đưa nhúng của Việt Nam: Luồn cúi và đi về sau.

Trong lãnh vực giáo dục mà còn thế, huống gì các lãnh vực khác béo bở hơn? Trí thực mà còn thế, huống gì nhúng người không phải là trí thực?

Đúng ý số tiền đứt lót trong lãnh vực giáo dục chắc không nhiều. Nhưng số tiền nhúng không có nghĩa là tác hại của chúng cũng như. Người ta lại. Có thể nói không ở đâu tham nhũng lại có tác hại lâu dài và sâu sắc cho bọn tham nhũng trong giáo dục.

Một cán bộ ngành xây dựng tham nhũng, cùng lắm, làm cho công trình giảm chất lượng đi một tí. Giảm thì số. Một cán bộ thu vào tham nhũng, ngân sách nhà nước sẽ bị giảm đi một tí. Giảm thì bù. Một cán bộ hại quan tham nhũng, một số một hàng lâu có thể tràn vào nước; hại thì có hại, nhưng nói thực tình, trừ ma túy, chúng cũng chẳng làm chết ai cả.

Còn tham nhũng trong giáo dục?

Qua cách chạy điếm và buôn bán bằng công, người ta sẽ tạo ra vô số những trí thực giả, và a kém tài và a kém tài cách, nhưng kẻ sẽ góp phần phá huỷ một cách án tốt đẹp nào của xã hội. Dây hạc, họ sẽ là những thầy cô giáo dốt. Làm việc, họ sẽ là những cán bộ tồi. Khi cái dốt và cái tồi người cao hơn và trí tuệ có của chúng, chúng trở thành gian.

Nhưng tại sao nó lại là hai điếm này:

Giáo dục: Tại sao chúng ta tham nhũng

Tác Giả: Nguyán Háng Quác
Thứ Ba, 01 Tháng 6 Năm 2010 18:03

Thá nhát, chúng táo ra hoác khoát sáu thám các bát cáng trong xá hái. Nái đá n chuyán bánh đáng, háu nhá ai cáng tháa nhán: quan tráng nhát lá sá bánh đáng trong các cá hái giáo dác. Các cá hái giáo dác lá các cá hái tháng tián. Các cá hái tháng tián lá các táng lái.

Các táng lái lá các tát cá. Vái sá xuát hián cáa thám nhánh, các cá hái giáo dác cáa rát nhiáu ngá i sá bá cáp mát: vái ngháu, há không thá vào hác đác các tráng cá chát láng cao; hay vái ngháu, không thá hác thám ngay vái các tháy cá giáo đáng đáng láp, do đá , không thá cá đá m cao; vá cáng do đá , mát hán tá tin, cháng hán.

Nháng tái hái thá hai náy mái thác sá ián: chúng lám cho trá em, ngay tá nhá, đá mát hán niám tin vào cáng láy. Thá tuyán vào tráng, các em biát kát quá không thuác á khá năng hay sá cá gáng cáa bán thán mà chá yáu tuá thuác vào quáa cáp cáa bá má .

Ngái trong láp hác, các em biát rá thái đá cáa tháy cá giáo đái vái mánh sá khác hán đá không phái do hánh kiám bán thán mà do sá hào pháng cáa bá má các em. Nháng bái hác đáu đái, do đá , lá nháng bái hác xáu: mái chuyán đáu, cá khi chá, đác giái quyát báng tián. Vá đáng tián khôn lán lán lá đáng tián đá cáa sau.

Vái nháng bái hác đáu đái nhá váy, táng lái các em sá ra sao?
Vá đát nác sá ra sao?

Tái không dám nghĩ tái.